

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.9.12.
COM(2012) 510 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A
TANÁCSNAK**

egy bankunió kiépítését eredményező ütemtervről

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

egy bankunió kiépítését eredményező ütemtervről

1. BEVEZETÉS

Az elmúlt négy évben az EU határozott válaszlépéseket tett a gazdasági és pénzügyi válság kezelésére. Jelentős fejlesztések történtek a Gazdasági és Monetáris Unió (GMU) belül, jelenleg pedig egy sarkalatos pénzügyi reformprogram¹ végrehajtása van folyamatban, amely egyrészt a G20-aknak a válsághelyzet megoldása érdekében tett kötelezettségvállalásait teljesíti, másrészt a pénzintézetek és pénzpiacok stabilitását, versenyképességét és ellenálló képességét fokozza.

Az uniós szabályozási keret eme reformja nélkülözhetetlen, de önmagában nem lesz elegendő a Gazdasági és Monetáris Unió pénzügyi stabilitását jelentősen fenyegető kockázatok tényleges kezeléséhez. Az euróövezet sajátos kockázataira való tekintettel további lépésekre van szükség, hiszen itt az együttes monetáris kötelezettségek nyomán szoros gazdasági és pénzügyi integráció ment végbe, és így jelentősen megnőtt az esélye annak, hogy egy esetleges bankválság más tagállamokra is kihat. Ki kell törni az egymást kölcsönösen erősítő bankválságok és államadósság-növekedés ördögi köréből, amely az adófizetőknek eddig már több mint 4,5 billió euróját emésztette fel bankmentő akciókra. A felügyeleti hatóságok tevékenységének összehangolása létfontosságú, de a válság jól mutatja, hogy – különösen a közös pénznem fényében – önmagában nem elégséges, és a döntéseket is közösen kellene meghozni. Ugyanilyen fontos, hogy kiküszöböljük az uniós bankpiacok széttagolódásának egyre növekvő kockázatát, amely egyfelől jelentős mértékben aláássa a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának működését, másfelől megnehezíti a monetáris politika hatékony érvényre juttatását az euróövezet reálgazdaságaiban.

Mindezekre való tekintettel a Bizottság bankunió létrehozását szorgalmazta² annak érdekében, hogy a bankszektor szilárdabb alapokra kerüljön és helyreálljon az euróba vetett bizalom. A bankunió kiépítése részét képezi a gazdasági és költségvetési integráció elmélyítésére irányuló távlati terveknek is. A bankfelügyeleti hatáskörök európai szintre utalása e folyamat lényegi eleme, amelyet további lépéseknek kell követniük, például közös betétbiztosítási rendszer és integrált bankválság-kezelési rendszer létrehozásának. Az Európai Tanács, a Bizottság, az eurócsoport és az Európai Központi Bank (EKB) elnökei által készített 2012. június 26-i jelentés³ szintén ezt a szemléletet tartja üdvösnek. A maga részéről az Európai Parlament ugyanilyen irányú lépéseket ajánlott, többek között a banki ágazatban a

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/finances/policy/map_reform_en.htm

² http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/news/archives/2012/06/20120626_speeches_2_en.htm

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131201.pdf

határokon átnyúló válságkezelésről szóló 2010 júliusi jelentésében⁴. Az euróövezeti tagállamok 2012. június 29-i csúcstalálkozójukon szintén e célt erősítették meg⁵.

Ha a bankfelügyelet és -szanálás az euróövezet egészében szigorú normák szerint működik, az biztosítékul szolgál majd a polgároknak és a piacoknak arra nézve, hogy minden egyes bankra a prudenciális szabályozás ugyanazon magas szintje nyer következetes alkalmazást, illetve ha egy bank a jövőben nehézségekkel küzd, a közvéleményt biztosítani lehet afelől, hogy szerkezetátalakításra vagy felszámolásra kerül sor, mégpedig az adófizetők lehető legkisebb mértékű anyagi terhe mellett. A jövőbeli rendszer így hozzájárul a tagállamok közötti bizalom kiépítéséhez, amely nélkül nem jöhet létre a betétesek védelmére és a bajba jutott bankok rendezett szanálását garantáló egyetlen közös pénzügyi megállapodás sem.

Ez a közlemény két jogalkotási javaslatot kísér: az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízása révén kiépítendő egységes felügyeleti mechanizmust érintő, valamint az Európai Bankhatóságot (EBH) létrehozó rendeletet⁶ módosító javaslatot. Elfogadásuk és végrehajtásuk, ami a folyamat első jelentős lépése, minőségi javulást hoz majd a pénzügyi stabilitás, különösen pedig az euróövezetbe vetett bizalom terén. Ez a közlemény bemutatja az egységes bankfelügyeleti mechanizmus hátterét, és jelzi a bankunió kiépítésével kapcsolatos további munka e javaslatokon túlmutató irányát.

2. A BANKUNIÓ ÉS AZ EGYSÉGES PIAC

A pénzügyi szolgáltatások egységes piaca olyan közös szabályokon alapul, amelyek garantálják, hogy a szabad letelepedés és szolgáltatásnyújtás Szerződés adta jogát gyakorló bankok és egyéb pénzintézetek az EU bármely pontján egyenértékű szabályok és megfelelő felügyelet mellett végezzék tevékenységeiket.

A bankunió létrehozása nem csorbíthatja az egységes piac integritását és egységét, amely továbbra is az európai integráció egyik legnagyobb vívmányának számít. Az egységes piacot érintően valójában már megkezdődött az a mélyreható szabályozási reform, amelynek végrehajtása (azaz az „egységes szabályrendszer” kialakítása) egyúttal a bankunió kiépítésének is az alapja.

Az egységes piac és a bankunió tehát egymást kölcsönösen erősítő folyamatok. A bizottsági javaslatokban megjelölt összes területen folytatódnia kell az egységes piac megszilárdítására irányuló munkának.

⁴ A banki ágazatban a határokon átnyúló válságkezelésről szóló, és a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó 2010. július 7-i európai parlamenti állásfoglalás (2010/2006(INI)).

⁵ „A Bizottság a 127. cikk (6) bekezdése alapján hamarosan javaslatokat fog benyújtani egy egységes felügyeleti mechanizmusra vonatkozóan. Felkérjük a Tanácsot, hogy e javaslatokat prioritásként kezelje és 2012 végéig vizsgálja meg. Miután létrejött az EKB részvételével működő, az euróövezetbeli bankokra vonatkozó hatékony és egységes felügyeleti mechanizmus, lehetőség nyílna arra, hogy az ESM hivatalos döntést követően közvetlenül tőkésítse fel a bankokat. Ez megfelelő feltételeken alapulna – ideértve többek között az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak való megfelelést –, amelyeknek intézményspecifikusnak, ágazatspecifikusnak, illetve a gazdaság egészére kiterjedőnek kell lenniük, és amelyeket egy egyetértési megállapodás tartalmaz majd”.

⁶ Az 1093/2010/EK rendelet.

A bankunió szempontjából különösen releváns három területen viszont fel kell gyorsítani ezt a munkát, a társjogalkotóknak pedig még 2012 végéig megállapodásra kell jutniuk a kérdéses javaslatokról:

- Szigorúbb prudenciális követelményekre van szükség a bankokkal szemben. A bankokra vonatkozó tőkekövetelményekkel kapcsolatos javaslatával (a tőkekövetelményekről szóló 4. irányelv, CRD4)⁷ a Bizottság megindította a bankok tőkeellátottságára és likviditására vonatkozóan az új, globális standardok végrehajtását. Az egységes felügyeleti mechanizmus létrehozása nem igényli a rendeletjavaslat és az irányelvjavaslat lényegi módosítását, bár egyes területeken a megváltozott helyzetre való tekintettel apróbb kiigazításokra lehet szükség. A CRD4-gyel kapcsolatos tárgyalások utolsó szakaszában a Bizottságnak különös gondja lesz rá, hogy az elfogadott szövegek technikailag összeegyeztethetőek legyenek az egységes felügyeleti mechanizmust létrehozó rendeletjavaslattal, és ebben a szellemben működik majd együtt az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal. Mindenekelőtt arról kell majd gondoskodniuk, hogy a CRD4-irányelvjavaslat összes rendelkezése mind tagállami szinten, mind pedig az EKB szintjén alkalmazásra kész legyen.
- A nemzeti betétbiztosítási rendszerek fedezeti szintje 2010. december 31-i hatállyal betétesenként és intézetenként már korábban egységesen 100 000 EUR-ra nőtt. 2010 júliusában a Bizottság még ambiciózusabb javaslatot⁸ terjesztett elő: ebben a betétvédelem harmonizálását és egyszerűsítését, a kifizetések felgyorsítását és a finanszírozás javítását szorgalmazta, konkrétan a banki hozzájárulásokból fizetett betétbiztosítási alapok előzetes feltöltésén és a tagállami betétbiztosítási rendszerek közötti, megadott határértéken belül kötelező hitelnyújtási eszközön keresztül.
- A bajba jutott bankok helyreállításának és szanálásának eszközeiről a Bizottság által 2012. június 6-án elfogadott javaslat⁹ képezi az európai bankszektor megerősítésére és az esetleges jövőbeli pénzügyi válságok betéteseket és adófizetőket sújtó negatív továbbgyűrűző hatásainak megelőzésére irányulóan előterjesztett intézkedések sorozatának utolsó elemét. Annak biztosítása érdekében, hogy fennmaradjon a pénzügyi stabilitás, és a jövőben előforduló esetleges bankmentések és feltőkésítések terheiből a bankok részvényesei és hitelezői megfelelő részt vállaljanak, a Bizottság a szabályok és hatáskörök közös keretére tett javaslatot. Ezzel a tagállamok már a bankválságok kialakulásának is elejét tudják venni, ha azonban mégis bekövetkeznek, szisztematikusabban és hatékonyabban fogják tudni őket kezelni. A javaslat értelmében a tagállamoknak a bankok befizetéseiből előzetesen finanszírozott bankszanálási alapot kell létrehozniuk, valamint a tagállami betétbiztosítási rendszerek közötti kötelező hitelnyújtási eszközről rendelkezniük, mindezt egyértelmű határértékekhez kötötten.

Az említett szabályok jelentik majd az egységes piac egészében a közös alapot, amelyre a bankunió-javaslatok épülhetnek. Egységes szabályrendszerre pedig a pénzügyi szolgáltatások uniós belső piacának stabilitása és integritása érdekében van szükség. Közös platformot nyújt, amelyről az egységes piac felaprózódásának kockázata nélkül mozdulhatunk el a bankunió

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/regcapital/new_proposals_en.htm

⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/docs/guarantee/200914_en.pdf

⁹ http://ec.europa.eu/internal_market/bank/crisis_management/index_en.htm

irányába. A társjogalkotóknak tehát még ez év végéig le kell zárniuk a tőkekövetelmények, a betétbiztosítási rendszerek és a bankszanálás reformját.

Ezeket a szabályokat ugyanígy az Unió egészében egységesen kell alkalmazni, a hitelintézeteknek a nemzeti felügyeleti hatóságok és az EKB által végzett koherens és konvergens felügyelete mellett. Ebben kulcsfontosságú szerep hárul az Európai Bankhatóságra (EBH), amely a létrehozásáról szóló rendeletnél fogva különböző eszközökkel és hatáskörökkel van felruházva (az uniós jogsértések kezelésére, közvetítésre, kötelező technikai standardok, iránymutatások és ajánlások kidolgozására) Elengedhetetlen tehát, hogy az EBH teljes mértékben betölthesse funkcióját és ezáltal az Unió egészében egységes jogi keret és felülvizsgálati kultúra épülhessen ki.

Annak érdekében továbbá, hogy az EU többi része ne távolodjon el az euróövezettől, az egységes szabályrendszert egységes felügyeleti gyakorlattal kell megerősíteni. Ha az egységes felügyeleti mechanizmusban részt vevő tagállamok és az egyéb tagállamok eltérő felügyeleti szemléletet és felügyeleti kódexet alkalmaznak, az az egységes piac széttagolódásának veszélyével jár, mivel lehetőséget ad a bankoknak a különbségeket kijátszó szabályozási arbitrázsra. Az EBH felel azért, hogy az egységes szabályrendszer kiegészítéseképpen egységes felügyeleti kódex készüljön.

Az EKB által elfogadott összes intézkedésnek – például az egységes felügyeleti mechanizmus által létrehozott egyedi felügyeleti struktúra kontextusában folytatott prudenciális felügyelet részletes meghatározásának – összhangban kell lennie az egységes szabályrendszerrel, s ezen belül az Európai Bizottság által elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén meghatározott technikai standardokkal. Végezetül említést érdemel, hogy a mai napon előterjesztett javaslat fenntartja a székhely szerinti tagállamok és a fogadó tagállamok jelenlegi egyensúlyát, többek között a felügyeleti kollégiumokban való részvételük tekintetében.

Az egységes felügyeleti mechanizmusnak az EBH operatív működésére gyakorolt tényleges hatását és vonatkozásait a Bizottság külön meg fogja vizsgálni az európai felügyeleti hatóságok működéséről 2014. január 2-án előterjesztendő felülvizsgálata¹⁰ során. A bizottsági felülvizsgálat arra is ki fog térni, hogy szükséges-e tovább erősíteni az EBH stressztesztokban játszott szerepét azt elkerülendő, hogy a hatóságnak a bankszektorbeli tényleges ellenálló képesség felméréséhez túlzott mértékben a tagállami illetékes hatóságok információira és szerepvállalására kelljen hagyatkoznia.

A Bizottság ezzel párhuzamosan az állami támogatások ellenőrzésén és a gazdasági kiigazításokhoz nyújtott támogatások feltételeinek meghatározásán keresztül továbbra is az egységes uniós bankpiac pénzügyi stabilitásának megszilárdításán és a versenyfeltételek kiegyenlítésén fog fáradozni.

¹⁰ Az európai felügyeleti hatóságokat létrehozó rendeletek [az 1093/2010/EK rendelet, az 1094/2010/EK rendelet és az 1095/2010/EK rendelet] 81. cikke szerint.

A főbb intézkedések

A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy 2012 végéig jussanak megállapodásra az alábbi javaslatokról:

i. a tőkekövetelményekről szóló irányelvjavaslatok és azok alkalmazása mind az egységes piac, mind az egységes felügyeleti mechanizmus vonatkozásában;

ii. a Bizottság által előterjesztett irányelvjavaslat a betétbiztosítási rendszerekről;

iii. a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló irányelvjavaslat.

3. A BANKUNIÓ KITELJESÍTÉSE

Az Európai Tanács 2012. júniusi ülését megelőzően a Bizottság¹¹, valamint az Európai Tanács, a Bizottság, az eurócsoport és az Európai Központi Bank elnökei által készített 2012. június 26-i jelentés¹² egyaránt megállapította, hogy a bankunió kiteljesítésének feltétele az egységes felügyeleti mechanizmus, a közös betétbiztosítási rendszer és az integrált válságkezelési keretrendszer megléte. Az egységes felügyeleti mechanizmus létrehozása nélkülözhetetlen és létfontosságú első lépés a folyamatban.

3.1. Egységes bankfelügyeleti mechanizmus

A Bizottság ma előterjesztett javaslatában meghatározott egységes felügyeleti mechanizmus lényege, hogy az euróövezeti tagállamokban működő bankok felügyeletével összefüggő egyes kulcsfontosságú feladatok végrehajtása uniós szintre kerül. A végső felelősség tehát az EKB-nál marad, feladatait pedig a tervek szerint a saját tagjaiból és a nemzeti felügyeleti hatóságok tagjaiból álló, egységes felügyeleti mechanizmus keretén belül látja majd el. Az így kialakított struktúra szigorú és következetes felügyeletet tesz majd lehetővé az euróövezetben, egyúttal a legteljesebb mértékig kiaknázza a nemzeti felügyeleti hatóságok helyzet- és helyspecifikus ismereteit. A felügyelet így továbbra is a pénzügyi stabilitás szempontjából lényeges nemzeti és helyi viszonyok maradéktalan figyelembevételével fog megvalósulni. A Bizottság javaslatai között olyan mechanizmus is szerepel, mely révén az euróövezeten kívüli, de az egységes felügyeleti mechanizmusban részt venni kívánó tagállamok szorosan együttműködhetnek az EKB-val.

Az egységes felügyeleti mechanizmus alapján az EKB felel majd a bankunión belüli összes bank felügyeletéért, amelyekre az egységes piac egészében érvényes egységes szabályrendszert fogja alkalmazni. A közelmúlt tapasztalatai azt mutatják, hogy a nehézségek, még ha viszonylag kis bankok szenvedik is el azokat, jelentős negatív hatást gyakorolhatnak a tagállamok pénzügyi stabilitására. Az EKB ezért már a legelejétől kezdve felhatalmazást kap arra, hogy ha indokoltnak tartja, átvegye a felügyeletet bármely euróövezeti bank felett, különösen, ha a kérdéses bank állami támogatásban részesül. A többi bank a következő ütemezés szerint kerül automatikusan az EKB felügyelete alá: 2013. július 1-jén a rendszerszintű jelentőséggel bíró, legfontosabb európai bankok, 2014. január 1-jén pedig az

¹¹ http://ec.europa.eu/europe2020/banking-union/index_en.htm

¹² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131201.pdf

összes többi bank. 2014. január 1-jével tehát az euróövezet összes bankja európai uniós szintű felügyelet alatt fog állni.

Az EKB fontos konkrét felügyeleti feladatköröket kap, amelyek elengedhetetlenek a bankok életképességét fenyegető kockázatok felismeréséhez. Hatásköre lesz arra is, hogy a bankokat a szükséges korrekciós intézkedések megtételére kötelezze. Az EKB lesz az az illetékes hatóság, amely egyebek mellett engedélyezi a hitelintézetek működését, megállapítja a befolyásoló részesedést, betartatja a minimálistőke-követelményeket, a hitelintézetek kockázati profilja viszonylatában gondoskodik a belső tőke megfelelő szintjéről (a 2. pillér intézkedései), összevont felügyeletet nyújt és ellátja a pénzügyi konglomerátumokkal kapcsolatos felügyeleti feladatokat. Az EKB gondoskodik továbbá a tőkeáttételre és a likviditásra vonatkozó rendelkezések betartatásáról és a tőkepufferek alkalmazásáról is, valamint a szanálási hatóságokkal karöltve korai beavatkozási intézkedéseket fogyanatosít azon bankok esetében, amelyek megszegték vagy vélhetően megszegik a szabályozói tőkekövetelményeket.

Az említett feladatok végrehajtásához az EKB fel lesz ruházva a szükséges vizsgálati és felügyeleti hatáskörökkel. Az Unió és tagállamain belüli pénzügyi stabilitás érdekei megkívánják az egységes felügyeleti mechanizmuson belül a nemzeti felügyeleti hatóságok tevékeny részvételét, hogy a felügyeleti döntések előkészítése és végrehajtása zökkenőmentes és hatékony legyen, illetve a helyi és az európai vonatkozású kérdésekben is meglegyen a szükséges összhang és információáramlás.

Az EKB-ra kifejezetten át nem ruházott feladatkörökkel a jövőben is a nemzeti felügyeleti hatóságok foglalkoznak majd. A fogyasztóvédelem és a pénzmosás elleni küzdelem, valamint egy adott tagállamon belül fióktelepet nyitó vagy szolgáltatásokat nyújtó, harmadik országbeli hitelintézetek felügyelete például továbbra is a nemzeti felügyeleti hatóságok felelősségi körébe tartozik majd.

Indokolt, hogy az EKB új felügyeleti funkcióit teljes függetlenség mellett gyakorolhassa, és azok tekintetében teljes mértékben elszámoltatható legyen. A bizottsági javaslat a demokratikus legitimitás biztosítása érdekében mindamellet szilárd elszámoltathatósági biztosítékokat tartalmaz, különösen a Tanács és az Európai Parlament viszonylatában. Ezen túlmenően számos szervezési elvet is rögzít, hogy világosan elkülönítse egymástól a monetáris politikát és a felügyeletet. Ezzel tompítható a különböző politikai célok esetleges ütközési felületeinek éle, miközben teljes mértékben építeni lehet a szinergiákra. Az előkészítő tevékenységeket és a politikák végrehajtását így a monetáris politikai funkciókról leválasztott, külön testületek és közigazgatási egységek fogják végrehajtani az EKB-n belül egy külön erre a célra létrehozott felügyeleti tanácson keresztül.

Végezetül az EBH-rendelet javasolt módosításainak köszönhetően az EBH a jövőben is hatékonyan tudja betölteni rendeltetését az összes tagállam viszonylatában, különös tekintettel az EKB-val összefüggő hatásköreire és feladataira. Az EBH-n belül változik a szavazás rendje, hogy egyensúlyban maradjanak az EBH döntéshozatali struktúrái, illetve az egységes felügyeleti mechanizmusban részt vevő és az azon kívül maradó tagállamok illetékes hatóságai pozíciójuknak megfelelően legyenek képviselve, s ezáltal semmilyen módon ne csorbuljon az egységes piac integritása.

A szavazás szabályainak módosítása elsősorban azokra a területekre koncentrál, amelyek vonatkozásában az EBH a jogsértések kivizsgálása és a vitarendezés kapcsán kötelező érvényű döntéseket hoz az egységes szabályrendszer alkalmazását illetően. Más területeken a

meglévő eljárási garanciák elégségesnek tekinthetők a kiegyensúlyozott és hatékony döntéshozatalhoz. A technikai standardok tervezetei például a Bizottsághoz kerülnek elfogadásra, amely dönthet úgy is, hogy nem vagy csak módosításokkal hagyja jóvá azokat, különösen abban az esetben, ha nincsenek teljesen összhangban a pénzügyi szolgáltatások belső piacának alapelveivel. Az 1093/2010/EK rendeletet módosító rendelettervezetbe felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezés is került, hogy figyelembe lehessen venni az euróövezethez tartozó vagy a szoros együttműködést kialakító tagállamok számában bekövetkező változásokat, valamint mérlegelni lehessen, hogy az ilyen változások fényében szükség van-e a rendelkezések bármilyen további kiigazítására annak biztosításához, hogy az EBH határozatai továbbra is a pénzügyi szolgáltatások belső piacának fenntartásával és megszilárdításával kapcsolatos érdeket szolgálják.

A főbb intézkedések

A Bizottság felkéri

- *i. a Tanácsot, hogy haladéktalanul vitassa meg és fogadja el az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló rendeletjavaslatot;*
- *ii. az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy haladéktalanul vitassák meg és fogadják el az EBH-t létrehozó 1093/2010/EK rendeletet módosító javaslatot.*
- *A két javaslatról 2012 végéig megállapodásra kell jutni.*

3.2. Következő lépések a bankválságok kezelésében

Egyes tagállamokban a globális pénzügyi integráció és az uniós egységes piac a tagállami GDP többszörösének megfelelő eredményhez juttatta a bankszektor, ami a jelenlegi nemzeti szabályozási környezetben olyan pénzintézeteket szült, amelyek a bankcsődhöz is, a bankmentéshez is „túl nagyok”. A tapasztalatok viszont azt mutatják, hogy még a viszonylag kis bankok csődje is határokon áterjedő, rendszerszintű károkat tud okozni. A bankok határokon átnyúló „ostroma” kritikus mértékben le tudja gyengíteni a tagállami bankrendszereket, ami viszont ront az államadósság helyzetén és felgyorsítja a finanszírozási problémák kialakulását.

A bankunió belüli fokozottabb felügyelet hozzájárul a bankok stabilitásának javításához. Ha pedig mégis válság következne be, gondoskodni kell arról, hogy az érintett pénzintézetek szanálása rendben történjék, és a betétesek garanciát kapjanak megtakarításaik biztonságát illetően.

Mindezek fényében a Bizottság leszögezte¹³, hogy a bankuniót létrehozó intézkedések között helyet kell kapnia a bankválságok centralizáltabb kezelésének is. Az Európai Parlament e tekintetben szintén eredményeket szeretne látni. A „bankok szanálására és az ügyfélbetétek biztosítására szolgáló közös mechanizmusok” szükségességére az Európai Tanács, a Bizottság, az eurócsoport és az Európai Központi Bank elnökei által készített 2012. június 26-i jelentés¹⁴ is rámutatott.

¹³ http://ec.europa.eu/europe2020/banking-union/index_en.htm

¹⁴ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ec/131201.pdf

Ennek megfelelően a Bizottság mindenekelőtt olyan egységes szanálási mechanizmusról kíván javaslatot előterjeszteni, amely irányadó lenne a bankok szanálásakor, és a bankunión belüli bankok vonatkozásában összehangolná különösen a szanálási eszközök alkalmazását. Ez a mechanizmus a nemzeti szanálási hatóságok hálózatánál hatékonyabb lenne, különösen a több tagállamra is kiterjedő bankcsődök esetén, amikor a banki válságok gyors és hiteles megoldást igényelnek. Bevezetése az egységes felügyeleti mechanizmus természetes folyamánya lenne. Méretgazdaságosság szempontjából is előnyt jelentene, mivel alkalmazásával elkerülhetőek a tisztán nemzeti döntésekből eredő negatív externáliák. A döntések az egységes szabályrendszer szanálásra vonatkozó alapelvei szellemében születnének, amelyek összhangban állnak a nemzetközi irányadó gyakorlattal és maradéktalanul megfelelnek az állami támogatásokról szóló uniós szabályoknak. Különösen fontos, hogy mielőtt bármilyen külső finanszírozási forrást bevonnának, a szanálás költségeit a bank részvényesei és hitelezői fedezzék, és a megoldás ne az adófizetők terhére, hanem a magánszektoron belül szülessen meg.

Amint azt az Európai Tanács, a Bizottság, az eurócsoport és az Európai Központi Bank elnökei által készített 2012. júniusi jelentés is megállapította, az említett egységes szanálási mechanizmus – a működésének értékelésekor levont tanulságok alapján – további feladatkörökkel egészülhetne ki a válsághelyzetek kezelésének és a bankszektor szanálási eszközeinek összehangolása kapcsán.

A főbb intézkedések

Ha létrejön a megállapodás a meglévő betétbiztosítási rendszerekről, valamint a bankok helyreállításáról és szanálásáról szóló javaslatokkal kapcsolatban, a Bizottság mindenekelőtt a bankok szanálásának egységes mechanizmusáról kíván újabb javaslatot előterjeszteni, amely mechanizmus a bankunión belüli bankok vonatkozásában összehangolná a szanálási eszközök alkalmazását.

4. A KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK

Az Európai Uniónak megvan minden eszköze ahhoz, hogy kezelni tudja a jelenleg fennálló hiányosságokat, és a gazdasági és monetáris unió valódi megteremtéséhez vezető fontos lépésként kiépítse a bankuniót.

A Bizottság az alábbiakra kéri fel az Európai Parlamentet és a Tanácsot:

- teljes mértékben támogassák a bankunió kiépítésének folyamatát és szentesítsék az ebben a közleményben ismertetett irányvonalakat és ütemtervet;
- a jogalkotási folyamatban a lehető legmagasabb prioritásként kezeljék a bankunió kiépítéséhez szükséges lépéseket;
- a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb ez év végéig zárják le az alábbi tárgyú javaslatokkal kapcsolatos egyeztetést:
 - betétbiztosítási rendszerek;
 - a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférés és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyelete (a tőkekövetelményekről szóló irányelv);

- a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelmények (a tőkekövetelményekről szóló rendelet);
- a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítására és szanálására vonatkozó keretrendszer;
- az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízása;
- az EBH-rendelet bizonyos rendelkezéseinek módosítása.

E közleménnyel és a kapcsolódó jogalkotási javaslatok előterjesztésével a Bizottság gyorsan és felelősen járt el, az Európai Tanács és az euróövezeti állam- és kormányfők által június végén rá ruházott feladatkörnek megfelelően. Most a társintézményeken a sor, hogy 2013. január 1-jével létrejöhessen az egységes felügyeleti mechanizmus.